

APSTIPRINĀTS
ar Izglītības un zinātnes ministrijas
2001. gada 19. oktobra
rīkojumu Nr. 587

PROFESIJAS STANDARTS

Reģistrācijas numurs PS 0027

Profesija

Stilists

Kvalifikācijas līmenis

4

Nodarbinātības apraksts

Stilists ir speciālists, kurš ir spējīgs veidot klienta individuālo tēlu, kā arī patstāvīgi zīmēt savu priekšlikumu skices, veikt frizūru veidošanu un modelēšanu, vizāžu (grimēšanu), veidot foto, kino TV un teātra grimu; veidot auguma proporcijām atbilstošu tērpa mulāžu, sadarbībā ar režisoriem, modeļiem un mūziķiem, veidot tēlus reklāmas klipiem, modes kolekciju šoviem; plānot un vadīt dekoratīvās kosmētikas speciālistu (vizāžistu), grimētāju un frizieri darbu, izveidot, vadīt un strādāt kultūras un mākslas uzņēmumos un individuālos dekoratīvās kosmētikas un skaistuma kopšanas salonos.

Pienākumi un uzdevumi

Pienākums	Uzdevumi
1. Zīmēt ideju skices	1.1. Veidot figūras, un ķermeņa apgleznojuma un grima tematiskos un ornamentālos zīmējumus; 1.2. Veidot galvas un matu sakārtojuma tematiskos un ornamentālos zīmējumus; 1.3. Veidot sejas grima tematiskos un ornamentālos zīmējumus; 1.4. Veidot tēla tematiskos un ornamentālos zīmējumus.
2. Veidot tēla komponentus	2.1. Noteikt vizuālās mākslas žanram (izrāde, filma, TV uzvedums, reklāma, videoklips, modes kolekciju šovs) atbilstošus tēla izteiksmes līdzekļus; 2.2. Sagatavot materiālus tēlu noformēšanai; 2.3. Izvēlēties atbilstošu grima uzlikšanas tehniku; 2.4. Atrast piemērotāko tēla kopējo vizuālo risinājumu; 2.5. Izveidot matu sakārtojumu un pastīža pielietojumu; 2.6. Sadarbībā ar režisoru, veidot piemērotākos tēlus izrādei, raidījumam vai uzvedumam; 2.7. Sadarbībā ar režisoru izstrādāt tēlu scenārijam, libretam, etīdei; 2.8. Piedalīties izrādes vai uzveduma dalībnieku izvēlē lomām; 2.9. Darbā ar tēlotājiem: - attīstīt viņu fantāziju - palīdzēt izkopt kustības, žestus, mīmiku un runu.
3. Veidot dažādus tēlus	3.1. Izveidot tēla tērpu, matu sakārtojumu, grīmu atbilstoši laikmetam,; 3.2. Izveidot tēlu atbilstoši vietai, dekorācijām, mūzikai, apgaismojumam ; 3.3. Izveidot tēlu atbilstoši konkrētā tēla raksturam un nacionalitātei; 3.4. Izveidot konkrētās personas portretu; 3.5. Uzlikt grīmu uz visa ķermeņa daļām, atbilstoši veidotajam tēlam; 3.6. veidot kolekcijas skices, atbilstoši modes tendencēm vai mākslas veidiem; 3.7. piemeklē atbilstošus materiālus: - matu sakārtojumam; - dekoratīvajai kosmētikai; - tēpam un aksesuāriem.

<p>4. Veikt dekoratīvās kosmētikas un vizāžas darbus:</p>	<p>4.1. novērtēt klienta sejas ovālu un sejas detaļas, galvas formu un ķermeņa proporcijas;</p> <p>4.2. noteikt ādas tipu un stāvokli un ieteikt atbilstošu kosmētiku;</p> <p>4.3. veikt sejas ādas defektu korekciju ar dekoratīvās kosmētikas palīdzību;</p> <p>4.4. veikt sejas optisko korekciju ar dekoratīvās kosmētikas palīdzību;</p> <p>4.5. uzlikt grīmu uz sejas un dažādām ķermeņa daļām, pielietojot progresīvas tehnoloģijas un materiālus;</p> <p>4.6. veikt zīmējumus uz sejas un ķermeņa (vizāžu), ievērojot siltās un augstās krāsas;</p> <p>4.7. ar grīmu zīmēt uz ķermeņa “tērpu”</p>
<p>5. Veikt friziera darbus:</p>	<p>5.1. noteikt matu tipu, īpatnības stāvokli;</p> <p>5.2. novērtēt sejas un galvas formu un auguma proporcijas;</p> <p>5.3. izpildīt bāzes un modernos matu griezumus;</p> <p>5.4. veidot griezumu un matu sakārtojumu, atbilstoši sejas un galvas formai un ķermeņa proporcijām;</p> <p>5.5. krāsot un balināt matus dažādās tehnikās;</p> <p>5.6. likt ķīmiskos ilgviļņus:</p> <ul style="list-style-type: none"> - izvēlēties matu struktūrai atbilstošu ilgviļņu sastāvu; - tīt matus uz dažādu formu ruļļiem dažādās tehnikās; - kopt matus pirms un pēc ķīmiskajiem ilgviļņiem; <p>5.7. veidot vēsturiskas, dienas, vakara, fantāzijas un konkursa frizūras;</p> <p>5.8. veidot ondulāciju ar auksto paņēmienu;</p> <p>5.9. kopt matus:</p> <ul style="list-style-type: none"> - atpazīt matu un ādas bojājumus un slimības, atšķirt, kuras izmaiņas ārstējamas medicīniski un kuras – pielietojot matu kosmētikas līdzekļus; - mazgāt matus ar atbilstošu mazgāšanas līdzekli; - masēt galvas ādu; - skalot matus ar profesionālajiem matu skalošanas līdzekļiem un pielietot atbilstošus šampūnus un kondicionierus; <p>5.10. pielietot augu valsts izcelsmes matu kopšanas līdzekļus.</p>

6. Veidot klienta personīgo stilu.	<p>6.1. Saskaņot un veidot grīmu, ievērojot klienta matu, ādas un acu krāsu;</p> <p>6.2. Veidot krāsu paleti, ievērojot klienta vecumu, profesiju un temperamentu;</p> <p>6.3. Veidot tērpu siluetus, ievērojot klienta sejas, galvas un auguma proporcijas;</p> <p>6.4. saskaņot klienta tērpa un matu krāsas harmoniju ar dabisko matu, ādas un acu krāsu;</p> <p>6.5. ieteikt un izveidot klienta personīgo sejas ādas un matu kosmētikas un kopšanas līdzekļu komplektu;</p> <p>6.6. zīmēt konkrēto piedāvājumu skices;</p> <p>6.7. praktiski realizēt savus ieteikumus.</p>
7. Organizēt un vadīt personālu	<p>7.1. Izveidot komandu kāda uzdevuma veikšanai un vadīt to;</p> <p>7.2. izvēlēties komandas dalībnieku profesijas, kvalifikāciju un skaitu;</p> <p>7.3. katram komandas loceklim</p> <ul style="list-style-type: none"> - noteikt darba uzdevumu un apjomu; - pārbaudīt darba kvalitāti; - veikt izpildīto darbu uzskaiti; - analizēt komandas darba rezultātus. <p>7.4. mācīt, iedrošināt, virzīt un kontrolēt padoto personu;</p> <p>7.5. organizēt un vadīt klientu apkalpošanas procesu;</p>
8. Izveidot un vadīt individuālos dekoratīvās kosmētikas un skaistumkopšanas salonus.	<p>8.1. izvēlēties uzņēmējdarbības formu un pierēģistrēt to Valsts Uzņēmumu reģistrā;</p> <p>8.2. Noformēt darba, pirkšanas – pārdošanas , nomas un materiālās atbildības līgumus;</p> <p>8.3. sekot darba drošības, ergonomikas, ugunsdrošības un dabas aizsardzības noteikumu ievērošanai uzņēmumā;</p> <p>8.4. kārtot grāmatvedības un finanšu dokumentus, veikt nodokļu maksājumus.</p> <p>8.5. aprēķināt darba apjomu, izmaksas un peļņu;</p> <p>8.6. izvēlēties un iepirkt nepieciešamos materiālus un iekārtas;</p> <p>8.7. orientēties darba likumdošanā;</p>
9. Noteikt darba kvalitāti	<p>9.1. Novērtēt izpildītā darba kvalitāti, atbilstoši darba uzdevumam;</p> <p>9.2. atklāt vizuālo un iekšējo tēlu ar grīma, matu sakārtojuma, vizāžas un tērpa palīdzību</p> <p>9.3. izvēlēties piederumus un materiālus , atbilstoši darba uzdevumam;</p> <p>9.4. pārbaudīt tehnoloģiskā procesa izpildes atbilstību uzdevumam.</p>

Īpašie faktori, kas raksturo darba vidi

- Organizatoriskie – patstāvīga darba plānošana un izpilde, darbu veicot patstāvīgi vai komandā.
- Fizikālie – nepieciešams atbilstoša spilgtuma un spektrālā sastāva apgaismojums un pietiekama temperatūra friziera darbiem, grimēšanai un ķermeņa apgleznošanai.
- Ķīmiskie – iespējama tieša saskare ar krāsām, eļļām un lakām, kuras var izraisīt alerģiju.

Īpašās prasības uzdevumu veikšanai

- Šo profesiju nevar izvēlēties daltoniķi, kuri neatšķir krāsu nianšes.

Prasmes

Kopīgās prasmes profesijā	Specifiskās prasmes profesijā	Vispārējās prasmes/spējas
<ul style="list-style-type: none">• Strādāt ar kopjošās un dekoratīvās kosmētikas līdzekļiem;• Izšķirt kopjošās un dekoratīvās kosmētikas līdzekļus:<ul style="list-style-type: none">- sievietēm;- vīriešiem;- jauniešiem.• Veikt kosmētiskās procedūras• Spēt noteikt sejas ādas tipu;• Uzlikt grīmu un dekoratīvo kosmētiku noteiktā secībā;• Prast novērst kosmētiskos defektus;• Novērtēt sejas ovālu, galvas un ķermeņa proporcijas, izvēloties atbilstošu kosmētiku• Veidot netradicionālus tēlus ar dekoratīvās kosmētikas palīdzību	<ul style="list-style-type: none">• spēt izvēlēties grīma, matu sakārtojuma un dekoratīvās kosmētikas materiālus, piederumus un darba instrumentus• novērst sejas defektus ar dekoratīvās kosmētikas ādas korekcijas līdzekļiem.• sagatavot un uzlikt dažāda veida maskas un kompreses• veidot grīmu, tonēt seju un veikt optisko korekciju:<ul style="list-style-type: none">• pieri, zodam, vaigiem;• uzacīm un acīm;• degunam;• lūpām.• spēt strādāt pie konkrētā vizuālā tēla izveides, izmantojot jaunākās tehnoloģijas.	<ul style="list-style-type: none">• Spēt atrast, klasificēt un atlasīt vajadzīgo informāciju.• spēt noteikt klienta temperamentu• spēt komunicēt ar klientu, uzklaustīt viņa vēlmis un dot padomus• spēt strādāt patstāvīgi;• spēt izvēlēties un organizēt komandu un vadīt tās darbu;• veidot uzņēmuma tēlu un piedalīties tā uzturēšanā:• spēt kalkulēt darbu izmaksas pēc to darbietilpības, materiālietilpības, pastāvīgajiem un mainīgajiem un pārvaldes izdevumiem.• spēt sadarboties ar režisoriem, aktieriem, modeļiem un mūziķiem

<ul style="list-style-type: none"> • Pazīt kosmētikas līdzekļus, piedāvāt un pielietot tos atbilstoši dzimumam, vecumam un ādas tipam. • Zīmēt grima, matu sakārtojuma, vizāžas, figūras un apģērba skices, izmantojot jaunākās tehnoloģijas. • Zīmēt koptēlu katram konkrētam klientam; • Prast frizieru darbus, veidojot tēlu; 	<ul style="list-style-type: none"> • novērtēt darba kvalitāti un veicamo darbu apjomu, plānot savu un komandas darbu, racionāli izmantot resursus iekļauties laika normā attiecīgajam darbam. • zīmēt ideju skices, veidot tērpa mulāžu; • veidot savu darbu kolekciju • izpildīt bāzes un modernos matu griezumus; • veidot griezumus un matu sakārtojumus; • krāsot un balināt matus; • likt ķīmiskos ilgviļņu • veidot frizūras; • veidot ondulācijas; • kopt un mazgāt matus • ievērot sanitāri higiēniskās un ražošanas sanitārijas prasības, darba drošības un elektrodrošības noteikumus. • organizēt un vadīt konkrētā tēla veidošanas procesu; • aprēķināt darba apjomus, izmaksas un peļņu konkrētā tēla veidošanai; • spēt pielietot darba likumdošanu • Zīmēt ar līniju vēsturisku matu sakārtojumu zīmējumus; • veidot silueta zīmējumu miera stāvoklī un kustībā • Veidot dažādu cilvēku siluetus aplikācijas tehnikā; • Veidot apģērbta cilvēka zīmējumus; 	<ul style="list-style-type: none"> • Organizēt darba vietu, ievērojot higiēnas un sanitārijas prasības un ugunsdrošības notikumus, izmantojot ķīmiskas vielas, ievērot ķīmisko vielu lietošanas un uzglabāšanas noteikumus • darboties projektos, projektu izstrādē realizēšanā un vadīšanā; • pieņemt patstāvīgus lēmumus un uzņemties atbildību; • vadīt tikšanās par profesionāliem jautājumiem • pieņemt ekonomiski pamatotus lēmumus;
--	---	---

	<ul style="list-style-type: none"> • Veidot tematiskas un ornamentālas grima un ķermeņa apgleznojuma skices; • Veidot augu un dzīvnieku stilizāciju ornamentālā rakstā. • Veidot acis, skropstas un uzacis, izvēloties atbilstošos darba instrumentus un materiālus • Uzlikt deguna, pieres, vaigu un zoda grimu; • Grimēt lūpas, izvēloties atbilstošos darba instrumentus un materiālus; • Uzlikt grimu uz vaigiem, izvēloties atbilstošos darba instrumentus un materiālus; • Uzlikt grimu uz rokām un kājām, izvēloties atbilstošos darba instrumentus un materiālus • spēt veidot vēsturiskos grimus; • spēt veidot modernos grimus ar vēsturisku ievirzi; • spēt veidot vēsturiskās frizūras • ieteikt un izveidot klientam krāsu paleti,; • ieteikt un izveidot klientam dekoratīvās kosmētikas līdzekļus; 	
--	---	--

Zināšanas

Zināšanas	Zināšanu līmenis		
	priekšstats	izpratne	pielietošana
Krāsas, formas un telpas izpratnes pamati			
Zīmēšana			
Kopjošā kosmētika			
Dekoratīvā kosmētika			
Grimēšana			
Friziera darbi			
Darba higiēna un sanitārija			
Mākslas un tērpa vēsture			
Saskarsmes psiholoģija			
Darba kultūra un darba ētika			
Lietišķā informātika			
Uzņēmējdarbības pamati			
Režijas pamati un vizuālā tēla veidošana			
Modes tendences un aktualitātes			
Ekonomika			
Plānošana un organizēšana			
Likumdošana			

Profesijas standarta izstrādes darba grupas sastāvs:

- Biruta Magele – Birutas Mageles stilistu koledžas vadītāja;
- Baiba Grīna – “Sauls salona” stiliste – vizāžiste;
- Diāna Olehnoviča – salona “Brigita” stiliste – vizāžiste un SIA “Sirowa Riga” kosmētikas konsultante

Profesionālās izglītības un nodarbinātības trīspusējās sadarbības apakšpadomes eksperti:

- M.Brante stila konsultante, estētikas un stila studija “Es”
- I.Blumberga stila konsultante, estētikas un stila studija “Es”

Konsultanti:

- Virdžīnija Lejiņa - Latvijas televīzijas režisore